

OPSTAND TEGEN

Interview met Martin Fickweiler

Hij is net terug van Groenland, twee weken eerder dan de bedoeling was. Ja, vertelt hij, de expeditie is niet gelopen zoals de bedoeling was. Nee, voegt hij daar aan toe, dat is geen afknapper. “Daar moet je tegen kunnen. Je moet je een beetje kunnen aanpassen aan de omstandigheden,” zegt Martin Fickweiler (32).

Het plan was om met klimmaat Gerke Hoekstra een bigwallroute te openen op de Cenotaph, een 1450 meter hoge rotsnaald aan de Groenlandse Oostkust. “Daar zijn we

na de eerste honderd meter mee gestopt. We vonden het gewoon te gevaarlijk,” legt hij uit. Teveel losse stenen, te weinig uitwijkmogelijkheden. Uiteindelijk koos het tweetal voor wat Fickweiler noemt “een iets makkelijkere lijn” – nog altijd een zevende-graads route. “Dan kun je een beetje om de brakke dingen heen klimmen. Als je een moeilijke artificiële lijn klimt, ben je veel meer afhankelijk van het materiaal waar je aan hangt en de rots waar je op klimt.” Toch leek de wand aanvankelijk veelbelo-

vend, vertelt Fickweiler. Op een plaatje in de American Alpine Journal zag de berg eruit als de ideale bestemming: steil, glad en hoog. “Ik dacht: dat moet wel een interessant doel voor ons zijn. Toen we ons gingen verdiepen in het gebied, bleken er nog een paar van dat soort bergen te zijn. Eigenlijk kwamen we er vlak voor vertrek pas achter dat die bergen nog vrij ver uit elkaar liggen.” Het gebied bleek niet alleen groter, het bleek ook complexer dan ze hadden gedacht. Routes naar andere rotswanden bleken

MARTIN FICKWEILER IS EEN VAN DE MEEST AANSPREKENDE NEDERLANDSE EXPEDITIEKLIMMERS VAN DIT MOMENT. HIJ ZOEKT HET AVONTUUR OP BIGWALLS, ROTSWANDEN VAN VAAK DUIZENDEN METER HOOG, HET LIEFS IN AFGELEGEN POOLGEBIEDEN. HIJ VERTELT OPENHARTIG OVER EENZAAMHEID EN VRIENDSCHAP IN DE BERGEN.

DE ROUTINE

afgesneden door onpasseerbare gletsjerstromen. En de rots bleek, in Fickweilers woorden, 'van niet-zo-ontzettend-goeie-kwaliteit'.

GROOTSTE AFKNAPPERS

"Na honderd meter hingen we daar, Gerke en ik naast elkaar. Toen hebben we gezegd: het is het gewoon niet waard om zoveel risico te nemen. Ik heb thuis een vriendin die ik niet in de steek wil laten. Zij vertrouwt erop dat ik onderweg de juiste beslissingen neem. Dat kan betekenen dat een beklimming niet doorgaat – dat is dan jammer. Als ik uitsluitend naar m'n gevoel had geluisterd, dan was ik waarschijnlijk verder gegaan. Het

zag eruit als een interessante uitdaging en ik denk dat we het wel hadden kunnen klimmen, maar rationeel gezien was het beter om te stoppen. Uiteindelijk draait het bij klimmen maar om één ding: veiligheid." Is zoiets nou een afknapper?

"Als je een moeilijke, onbeklommen berg beklimt dan is het voor mij al de moeite waard geweest. We waren van plan een bigwall te klimmen, dat bleek niet mogelijk, dus dan is het een kwestie van kijken wat er overblijft. We hebben het bovendien super naar onze zin gehad. We zaten met z'n vieren in het basiskamp, samen met Jelle Staleman en Niek de Jonge, en we hebben ook als groep een heel leuke tijd gehad.

Uiteindelijk zijn m'n grootste afknappers expedities waarbij ik het niet naar m'n zin heb gehad."

DAGENLANG

Fickweilers klimtochten zijn anders dan doorsnee expedities; een typische Fickweilertocht gaat met een klein team – twee of drie man – naar een reusachtig hoge, liefst onbeklommen rotswand in een uithoek van het Arctisch gebied. De afgelopen jaren reisde hij twee keer naar Baffin Island, boven de Canadese poolcirkel, en drie keer naar Groenland. De aantrekkingskracht van het poolgebied is de eenzaamheid, vertelt hij. Hij spreekt het woord met nadruk uit:

**Ik heb deze zomer ontdekt dat ik
het niet erg vind om alleen te zijn**

“Een-zaamheid. En het is onbekend gebied. On-be-kend. Echt fantastisch. En er staan mooie, steile rotswanden.”

Bij een typische Fickweilertocht is ook de stijl belangrijk. Als het even kan, moet een wand in bigwallstijl worden gedaan. Daarbij worden rotswanden van vaak meer dan een kilometer hoog in één keer beklommen. Al het materiaal, het eten en water voor onderweg worden meegesleept en tijdens de beklimming wordt geslapen in een portaledge, een soort tentje dat tegen de wand hangt.

“Bigwallklimmen is in mijn ogen één van de meest extreme vormen van rotsklimmen - en ik houd wel van extremen. Als je bigwalls gaat doen, moet je zo goed mogelijk, op een zo hoog mogelijk niveau vrij kunnen klimmen omdat je daardoor sneller gaat dan wanneer je artificieel klimt. Op het moment dat je wèl artificieel klimt is het vaak heel spannend omdat je grote vallen kunt maken. En een bigwall is ook nog een keer iets w at zich dagenlang achter elkaar voortzet. Als je op zoek bent naar een goede uitdaging, dan kom je vanzelf bij bigwalls terecht.

SLAGROOM

Ik heb daar een aardige oneliner voor: avontuur is opstand tegen de routine. Als je op zoek bent naar avontuur – dus niet nordic walking, maar ècht avontuur – dan moet je iets doen dan wat de rest niet doet: bigwalls in het Arctisch gebied.”

Toegegeven, voor de meeste mensen is vier weken in een tent boven de poolcirkel meer dan voldoende avontuur, dan hoeft niet je niet ook nog een week in een veredelde hangmat aan een rotswand te bungelen.

“Maar ik moet wel een reden hebben om op avontuur te gaan, en dat is klimmen.

Klimmen is voor mij een manier om avontuur te beleven. Een paar jaar terug heb ik een heel mooie reis door Suriname gemaakt. We hebben bijna twee weken in boten gezeten, daarna bijna twee weken door de jungle gehakt om uiteindelijk een onbeklommen berg te bereiken. Ik zie mezelf niet zo'n zelfde soort reis maken zonder een doel. Dan kun je zeggen: de reis is het doel, maar ik ben pas gemotiveerd om een heleboel ellende te doorstaan als er uiteindelijk een beklimming aan vastzit. Het is de slagroom op de taart.”

“Als je in afgelegen gebied – Groenland of Baffin Island – op expeditie gaat, dan word

je teruggeworpen op jezelf. Je kunt ineens helemaal zelf bepalen wat je gaat doen, wat je belangrijk vindt, waar je naar verlangt. Je kunt ineens ook heel goed nadenken over je eigen leven. Je hebt minder prikkels. Je kunt denken: ik wil die kant op of ik wil die kant op. Ik vind het een heel mooi middel om mezelf te ontdekken,” vertelt Fickweiler. En wat heeft hij ontdekt? “Ik heb deze zomer in ieder geval ontdekt dat ik het niet erg vind om alleen te zijn. Ik ben voor ik naar Groenland ging in m'n eentje naar Yosemite geweest. Daar heb ik een rope-solo beklimming van El Capitan gedaan. Vier dagen echt helemaal alleen. Voor zover ik weet is dat voor het eerst in m'n leven geweest dat ik zo lang geen mensen heb gezien, geen mensen heb gesproken, geen mensen heb gehoord. Ik wilde dat al heel lang; nu kwam het er eindelijk van.”

Ik moet wel een reden hebben om op avontuur te gaan, en dat is klimmen

Het werd uiteindelijk een van de mooiste klimtochten van zijn leven, vertelt hij nu. “Als je op expeditie bent, kun je goed naar jezelf kijken. Als je alleen bent is dat allemaal nog net even heftiger. Dan is er helemaal geen afleiding. Je doet het helemaal alleen. Je doet het met niemand, je doet het voor niemand. Je doet het alleen maar omdat je het heel graag wilt. Het hoeft echt niet, van niemand niet. Niemand zal je erop aankijken als je het niet doet. Normaal-gesproken heb je met je klimmaatje afgesproken wat je gaat doen, dat werkt als een stok achter de deur. Als je alleen bent, kun je ook besluiten niet te gaan. Dat was mijn grote angst toen ik naar Yosemite ging: ben ik überhaupt in staat om die wand in te stappen. Ik dacht: als ik eenmaal begonnen ben, dan geloof ik het wel. Ik kan heel redelijk klimmen, zeker in dat soort wanden. De vraag was of ik het lef en de moed had om te beginnen.”

Het was ook een beetje een check om te kijken of hij nog wel gemotiveerd was, vertelt hij. “Ik heb de afgelopen jaren héél véél geklommen; daar heb ik héél véél van genoten, maar het is iedere keer toch ook weer een belasting voor m'n sociale leven –

ik zie heel veel mensen heel lang niet, waaronder m'n vriendin, ouders, vrienden, noem maar op. Je gaat wel eens twijfelen: moet ik wel m'n hele leven blijven klimmen? Ja, daar twijfel ik wel eens aan.” En dan, na een korte stilte: “Maar nu niet meer. Voorlopig blijf ik nog wel even bezig.”

KIEZEN

“Klimmen heeft me enorm veel gebracht. Het stuurt me een bepaalde kant op. Mensen laten vaak een hoop dingen op hun beloop. Dat loopt meestal prima af en je kunt er hartstikke gelukkig mee zijn, maar je kunt ervoor kiezen het heft in eigen hand te nemen. Je kunt ervoor kiezen om eindelijk een keer met die baan waar je zo van baalt te kappen. Je kunt weg bij die man waar je al dertig jaar aan vastzit. Je kunt de wereld rond gaan reizen. Het kan allemaal, maar het zijn wel keuzes die je moet maken. Klimmen heeft ervoor gezorgd dat ik op een bepaald moment dat soort keuzes heb gemaakt. Het heeft ervoor gezorgd dat ik het heft in eigen hand heb genomen.”

Toch ontdekt hij steeds vaker dat het leven draait om meer dan klimmen alleen, vertelt hij. “Ik zeg wel dat klimmen me veel heeft gebracht, maar ik heb er ook heel veel voor moeten laten. Door te klimmen heb ik heel veel meegemaakt, ik heb ontzettend veel gezien, maar ik heb omdat ik telkens maar weer ergens aan het klimmen was óók heel veel dingen niet meegemaakt.

Dat zijn bewuste keuzes geweest waar ik nog steeds achter sta, maar dat betekent nog niet dat ik niks gemist heb. Ik heb een tijd in een busje gewoond, ik heb m'n familie een tijd veel minder gezien. Bij momenten als trouwdagen of verjaardagen of de geboorte van m'n nichtje was ik altijd op expeditie. Vroeger vond ik dat soort dingen niet belangrijk, maar ik begin steeds meer te voelen dat het dingen zijn die wèl belangrijk zijn.”

TOT STILSTAND

“Klimmen wordt voor mij steeds meer een middel om op zoek te gaan naar wat ik ècht belangrijk vind. Drie, vier, vijf jaar geleden was ik alleen maar aan het rennen en gillen: moeilijk hier, beklimming daar. Ik ben er deze zomer in Groenland – dat is waarom ik zo van expedities houd – achtergekomen wanneer dat is veranderd. Een van m'n beste vrienden, Hans Copier, heeft drie jaar geleden een eind aan z'n leven gemaakt en toen dat gebeurde ben ik volledig tot

Uiteindelijk zijn m'n grootste afknappers expedities waarbij ik het niet naar m'n zin heb gehad

stilstand gekomen. Ik ben daarna op een heel andere manier naar dingen gaan kijken en ik neem veel meer de tijd om over dingen na te denken. Dat is niet iets wat van de ene op de andere dag gebeurt, maar we zijn ondertussen drie jaar verder en ik merk dat ik wat dat betreft echt ben veranderd. Ik begin nu eindelijk ook eens dingen te voelen. Vroeger dacht ik dingen of wilde ik dingen; nu voel ik dingen. Ik voel dat er mensen in Nederland zijn die héél belangrijk voor me zijn, veel belangrijker dan ik altijd dacht. Vroeger draaide het een beetje teveel om mij. Ik begin nu te voelen dat het anders zit. Dat ik wel een solobeklimming kan doen, maar eigenlijk alleen maar omdat er mensen zijn – m'n vriendin, m'n familie, m'n vrienden – die achter me staan en in me geloven.”

BRANDARIS

Fickweiler vertelt dat hij twee weken na het overlijden van Copier op expeditie naar Canada ging, naar een tot dan toe onbeklommen, naamloze berg op Baffin Island. Uiteindelijk waren er twee expedities nodig om de top te bereiken, in 2006 met Roland Bekendam en Rens Horn en in 2007 met Niels van Veen. Na de succesvolle beklimming doopten Van Veen en Fickweiler de berg Copier Pinnacle. Die twee expedities

zijn de belangrijkste tochten in z'n leven, zegt hij zonder een seconde te aarzelen. “Eerstbeklimming Copier Pinnacle Baffin Island. Punt. Allerbelangrijkste ooit en dat gaat ook nooit meer veranderen. Vanwege de emotionele lading die daaraan hangt. We hadden twee expedities nodig om überhaupt boven te komen. In 2006 zijn we halverwege gekomen. As van Hans achtergelaten; spullen achtergelaten in de vallei; vaste touwen laten hangen. Een jaar later teruggekomen met Niels, zeven dagen in de wand gezeten en uiteindelijk de top bereikt. Ja, daar heb ik gehuild.

Ik ben met Hans voor het eerst op expeditie geweest. Met Hans ging ik elk weekend klimmen, klimmen, klimmen. Als ik iets moeilijks moest doen, dan had ik het liefst Hans onderaan m'n touw want dat wist ik dat het goed ging komen. Hij was enorm betrouwbaar. En toen bleek 'ie ineens iets minder betrouwbaar; toen deed 'ie ineens iets wat ik ècht niet verwacht had. Het is een soort rouwproces van een jaar geweest waarbij die beklimming een grote rol speelde. Dat ik z'n as uiteindelijk op die top achter heb kunnen laten – met een pakje Brandaris, want dat rookte hij graag – dat was een mooie afsluiting. Ik had echt wel... Ik had er een goed gevoel over om zoveel

moeite voor hem te doen. Om hem een mooie rustplek te geven, om een mooie berg naar hem te vernoemen.”

OVERAL THUIS

“Als ik op expeditie ben dan heb ik het gevoel dat ik m'n leven in de hand heb; dat is ook bijna letterlijk zo. Er zijn altijd wel objectieve gevaren, dingen die je niet voor kunt zijn, maar je kunt voor een groot gedeelte zelf bepalen hoe het afloopt. Je kunt kiezen hoeveel risico je wilt nemen. Op expeditie ben ik het rustigst. Als ik in Nederland ben – zeker zoals nu, als ik thuis een hoop werk moet doen – dan denk ik: ik wil erop uit. Ik moet naar buiten. Ik voel me eenzaam zonder de wildernis.”

Dat roept de vraag op waar hij zich ècht thuis voelt: thuis in Rotterdam-Noord of onderweg in de wildernis. “Overall”, zegt hij eerst. Maar wat mist hij dan harder: thuis als hij in de wildernis zit of de wildernis als hij thuis zit. “Als je op expeditie bent is het leven harder. Het is fysiek zwaarder, het is mentaal zwaarder, het is primitiever. Dat zijn dingen waardoor je thuis wel gaat missen. Als je zes maanden per jaar op een matje slaapt, dan lig je niet thuis op bed te denken: goh, ik wou dat ik vannacht in een tentje sliep.” ▲